

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Practica Theologiae Mysticae

Gelen, Victor

Coloniae Agrippinae, 1652

Articulus Sextus. Tota circumferentia, seu omnes animae potentiae doloribus adimplentur, vsque ad mortis, anxietatem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9766

spirituales, quæ quo dicantur nomine vix quisquam sciat.]

Vides ex his ô pia anima, quam prauum, & inscrutabile sit cor hominis; quodque nusquam melius, quam in hac tenebrarum potestate, intelligere possis abominationes cordis tui, & occulta illa impedimenta, quæ inter te, & Deum magnum chaos solebant interponere. & certè si multi [quamuis ad summam perfectionem profecerint, tamen stimulum a carnis suæ extinguere non potuerunt; sed diuina hoc dispensatione in eis actum est; quam quidem, quid vnicuique vtilius accidat, latere non potest. Et in alijs quidem fiebat ad demonstrationem singularis eorum fortitudinis, quia tales erant, qui semper pugnare assidue, & triumphare sufficerent: in alijs autem, ad custodiam humilitatis, quando singulare aliquod bonum, præ cæteris alijs omnibus acceperant.] vndè & Sanctus Hieronymus ait: [b] pallebant ora ieiunij, & mens desiderij æstuabat in frigido corpore; & ante hominem sua iam carne præmorta, sola libidinum incendia bulliebant.] & infra [memini me clamantem, diem crebro iunxisse cum nocte, nec prius à pectoris cessasse verberibus, quam rediret, Domino imperante, tranquillitas. Ipsam quoque cellulam meam, quasi cogitationum mearum consciam, pertimescebam. Et mihi met iratus, & rigidus, solus deserta penetra- bam. sic vbi concaua vallium, aspera

montium, rupium prærupta cernebam, ibi meæ orationis locus, ibi illud miserimæ carnis ergastulum, &c.] Tu ergò, ô pia anima, sancto odio tui ipsius inflammata, dum hæc ita perseverant, subdita esto Domino, & ora eum. si enim eiusmodi tentationes adusserunt sanctos, cauendum ne inflamment nos miseros peccatores. & cum non sit sensus vbi est amaritudo, ita vt pia anima per operationes mentales suauiter Deo vniri nequeat: expedit cum [beata Catharina d Genuensi externis operibus charitatis occupari.] quod quidem in praxi vtilissimum fuerit, ne internis miserijs plus quam oportet, animus intendat: & his quidem insertis, consequenter videndum est vt sermo Dei efficax, Spiritus intima quæq; perscrutatur, & emundet.

Tota circumferentia seu omnes animæ potentie doloribus adimplentur, vsque ad mortis anxietatem.

ARTICVLVS SEXTVS.

A facie e Domini contremuit terra, moti sunt cæli, sol & luna obtenebrati sunt, & stella retraxerunt splendorem suum, & Dominus dedit vocem suam ante faciem exercitus sui: quia multa sunt nimis castra eius, quia fortia, & facientia verbum eius, magnus enim dies Domini & terribilis valde: & quis sustinebit eum? Ac si diceret, ô pia anima, quæ gemitibus inenarrabilibus, tanquam proiecta à facie Domini,

X

a Rich. in Psal. 28. b In epist. ad Eusto. c Eccl. 21. d In vita ipsius c. 44. e Ioel. 2.

mini, absentiam eius contestaris; quod videlicet nec bonum agnoscere, aut agnatum complecti valeas, & egrediaris, & ingrediaris, sicut propemodum delirans amore, atque occulta ad Deum dependentia, & tendentia: scias velim hoc idè contingere, quod Dominus dederit contra te vocem suam, ante faciem exercitus sui, quando dixit sathanæ, & naturæ vitiatæ, ecce in manu tua est, qui me timet, & amat. & quia multa sunt castra eius, & fortia, idè tot, tamque inexcogitatis modis in temet ipsa discruciaris; idè mens, & consilium, & ratio fugit à te; idè ad mira, & varia impatientiæ signa, & gestus prorumpis, tanquam proprijs peccatis, & negligentijs hæc omnia causaueris. cum autem hæc dies Domini, & huius privationis, diuinæque absentiae dolor sit terribilis valdè, ac ita perseuerare videatur, vt nulla spes finis illius appareat: quis ò pia anima sustinebit?

Quis, inquam, sustinebit hunc ignem vrentem, cum non minor, sed maior sit calor amoris, quam febris? nec incongruè quis dixerit, eiusmodi passionem, & amoris languorem, febrem esse: sicut enim diu febrî æstuans, tandem amplius sustinere non valens, ad mortis terrores, & angustias declinat; ita prorsus ò pia anima, cum in tota circumferentia, & in omnibus potentijs, amoris doloribus sauciata fueris, ita, vt nec cogitationem piam, absque molestia suscipere, nec bonum opus absque notabili tædio, & auersione agere

valeas, hinc quidem per mortem, miseriarum tuarum finem imponi optares? indè vero, tanquam summè à Deo, eiusque amore elongata, mortem quam maxime times, nilque tantoperè diu noctuque cogitas, quam quod in malo, & pessimo statu, salus tua versaretur, si ita mori contingeret.

Quis ergò sustinebit? cum [vel ipsam gehennam & ad tempus experiri, vix horribilius, pœnaliusvè ducat pia anima, quam si à spiritualis studij gustata suauitate, & in diuinæ veritatis contemplatione experta dulcedine, impediatur.] præcipuè verò, quando è contrario, arido gustu concupiscentia vitiorum insolescit. vndè etiam videmus, quod si quis scelerum suorum profunda degustet, & promeritas inferni pœnas iusto Dei iudicio non differri sentiat: quod nulla spe misericordiarum fretus, ante tempus in seipsum vltices manus extendat, præcipitio se collidat, laqueo, aut aquis se præfocet. quis ergò sustinebit, vt coletur & cribretur sicut aurum, & argentum purgatum septuplum? sustinebit certè ille solus utique, in quo fortis est vt mors, dilectio, dura, sicut infernus æmulatio. fortis, inquam, vt mors donum fortitudinis, quod in hoc agone pia anima, tanquam alius martyr, in severo tormentorum examine consequitur, vt sustineat, & patienter agat, in finem perseuerans; & quoad usque viuus sermo Dei, & efficax, & penetrabilior omni gladio ancipiti pertingat

pertingat vsque ad diuisionem animæ, & spiritus, compagum quoque, ac medullarum, ac discretor cogitationum, & intentionum cordis. dura autem sicut infernus æmulatio illa; qua Satanæ, & ex originali peccato vitiatæ naturæ insultus, piæ animæ dentes, morsusque infigunt: eo maximè tempore quo amici, & necessarij eius recesserunt ab ea, & nil solatij ab hominibus, aut pijs exercitijs, aut à Deo amicabile quidpiam percipere potest. tota ergò circumferentia spiritus, animæ, & corporis, per cuiuslibet potentie proprios dolores adimpleta; adhuc tamen uiuit in ipsa essentialis voluntas, & diuini amoris fortitudo, qua omnes hosce acuteos vulnerata suscipit, & sustinet; eo quod ibi plùs per centrum voluntatis amet, quam ubi amoris violenti ictibus languens animat, mortisque angustijs torquetur. atque ita Dominum Deum in tota tribulatione animæ suæ quærere, verè inuenire est. vt autem clariùs videatur, quo fundamento, pia anima in tantis pressuris nitatur, fructuoseque progrediatur consequenter dicendum erit,

In hoc agone dolores animæ blandimento compassionis; aut etiam amore diuinitus excitato mitigari.

ARTICVLVS SEPTIMVS.

Quo abiit dilectus tuus, quo declinauit dilectus tuus, & quæremus a eum te

a Cant. 5. b Iob 6.

cum. Ac si diceret, ô pia anima, quæ in tribulatione murmuris dicis, sagittæ b Domini in me sunt, quarum indignatio ebibit spiritum meum, & terrores Domini militant contra me; en ecce nos omnes, qui scimus tuum dolorem esse vehementem, adsumus, vt solemur te, noli, obsecramus, nos consolatores onerosos reputare; sed narra magis, & dicas nobis, quo abiit dilectus tuus, & quæremus eum tecum. idè enim dicitur Petro, ecce Satan expetiuit, vt cribraret vos sicut triticum, ego autem oraui pro te, vt non deficiat fides tua; & tu aliquando conuersus, confirma fratres tuos. sic & Saluatori nostro in agonia constituto apparuit Angelus de cælo confortans eum. sed inquis, dilectus meus descendit in hortum suum ad areolam aromatum, vt ibi pascatur in hortis, & lilia colligat. vides ergò, ô pia anima, quod dilectus ex millibus non fugit, non te abiecit, non in longinquam regionem profectus est tanquam non amplius reuersurus; sed declinauit duntaxat, & infinitæ gloriæ, qua in semetipso semper pascitur, stillam à te retraxit, interea quod inter manus diuersarum tentationum probaris. sicut Pater filij sui amantissimus, dum vlcus illi à Chirurgis aperiendum est, & sanandum, aliò se confert, præ amoris magnitudine non sustinens filij dolores; quos, dum aduritur, dum secatur, dum ligatur, clamorosis gemitibus contestatur.

Ita ergò, ô pia anima, cuius capiti, &

X a

oculis